

52 . Ostrov | Județ: Constanța | Punct: Ferma 4 | Anul: 2018

Anul: 2018

Cod RAN: 62547.01

Perioade: Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Epoca romană târzie, Epoca medievală timpurie

Tipuri sit: exploatare/carieră

Categorii sit: Domestic

Autori: Virgil Apostol, Adela Bâltâc, Paul Damian, Eugen Marius Paraschiv-Grigore, Claudia Tarbă

Instituții: Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Universitatea din București

Raport

Cercetările arheologice din campania 2018 (nota 73) au continuat în Sectorul Cartier Terme și s-au concentrat în zona nordică a edificiului nr. 3, atât pentru surprinderea limitelor acestui edificiu, cât și pentru identificarea legăturii dintre zona clădirii termale/edificiului nr. 3 cu zona edificiului nr. 2. Dat fiind faptul că cercetările asupra acestuia din urmă au fost întrerupte în anul 2005, cercetarea s-a desfășurat în suprafețele deschise anterior, respectiv C21–24, situația impunând și desființarea unor martori stratigrafici (C21–C22, C1/SII–C24, SIM–C23, C1–C2/SII, C2–C3/SII, C3–4/SII). Pentru finalizarea cercetării zidului apărut în campania precedentă, dar și pentru continuarea cercetării, au mai fost trasate trei secțiuni noi (C25–27, în cea din urmă a fost îndepărtat doar stratul vegetal).

Prin desființarea unei porțiuni din martorului C22–C23, carourile 12–17, s-a putut continua și finaliza cercetarea cuptorului identificat anterior (nota 74). Acest cuptor este de formă dreptunghiulară în plan (2,68 × 2,35 m), iar pereții camerei de coacere sunt construiți din lut cruțat (păstrați pe o înălțime de 0,80–1,00 m, grosime 0,20–0,35 m). Sola (cu o înclinație S–N de cca 0,15 m, grosime = 0,20–0,22m) este construită din material tegular (cărămizi și țigle de toate dimensiunile, probabil întregi sau fragmentare) lipite cu lut, suprafața de așezare fiind lutuită și prevăzută cu 57 de orificii ($d = 0,08\text{--}0,10\text{ m}$). Sola era sprijinită pe trei arcade realizate din cărămizi (dimensiuni $0,20 \times 0,04\text{ m}$), așezate pe cant și lipite cu lut. Deoarece sola se păstra integral s-a putut cerceta, prin gura de alimentare, doar arcada de la intrare, aceasta având o lățime de 40 cm și o înălțime de 1,30 m. Distanța dintre arcade este de cca 20–25 cm. Gura de alimentare (orientată NV) este realizată tot din lut cruțat, având o lungime de 0,80 m, lățime de 0,70 m și o înălțime de 1 m. La intrarea gurii sunt așezate oblic două cărămizi, de-o parte și de alta. Gura de alimentare este la –1,35 m față de nivelul de la care se vede peretele de nord al cuptorului. Accesul spre gura de alimentare se făcea cel mai probabil prin câteva trepte dinspre nord-vest, însă zona nu a fost cercetată în întregime. La circa 1 m nord-vest s-a cercetat o groapă de mari dimensiuni care este dispusă și în suprafața C24, dar și în profilele de nord și vest ale casetei, cel mai probabil că aceasta a fost realizată pentru extragerea lutului, ulterior fiind folosită ca groapă menajeră. Pe lângă cantitatea foarte mare de material arheologic (obiecte din fier, bronz, os sticlă, monede), în această groapă erau și straturi succesive de cenușă provenită de la lemnul ars în cuptor. Elemente de ordin stratigrafic ne determină să credem că acest cuptor a funcționat în prima fază de existență a așezării (începutul – mijlocul secolului al II-lea p. Chr.), fiind posibil ca aici să se fi ars materialul tegular folosit la construirea termei.

Prin deschiderea unei noi suprafețe (C25) a fost posibilă cercetarea integrală a zidului (Z1/SII) apărut în campania anterioară (nota 75). S-a constatat că acesta este la nivelul fundației, fiind realizat din pietre (calcar) de dimensiuni mici și medii, pe alocuri legate cu mortar ($L = 8,60\text{ m}$, $l = 0,70\text{ m}$). Au fost surprinse mai multe zone din calcare, două dintre ele de formă pătrată, ceea ce pot fi niște baze de piloni. În stadiul actual al cercetării, nu se poate preciza dacă acest zid este parte a unei anexe a edificiului nr. 2 sau o nouă clădire.

Tot prin deschiderea suprafeței C25 s-a putut cerceta integral și un cuptor medieval ($d_{\max} = 1,30$ m), cuptor care este construit, folosindu-se zidul Z1'/SII. Fundul cuptorului este realizat din fragmente tegulare (dimensiuni 0,20–0,35 m), așezate neregulat, la fel și gura de alimentare (diametru = 0,70 m). Pereții ($h = 0,25$ –0,48 m) sunt realizați din lut, care prin ardere au căpătat o culoare roșiatică, la fel ca și pietrele din zid, iar pe latura de vest se păstrau până la nivelul bolții, ceea ce indică faptul că acest cuptor are o utilitate casnică. Materialul ceramic este de factură medievală, putând fi datat în secolele X–XI. De altfel, trebuie remarcat că în stratul vegetal al suprafețelor C25 și C26, cantitatea de material ceramic medieval descoperită este considerabil mai mare decât până acum (nota 76).

Mai este de menționat că în caseta C23, carourile 17d-f, au mai fost surprinse cinci tuburi din conducta identificată în campania anterioară, în caseta C24 (nota 77).

Materialul arheologic recoltat (tegular, ceramic, os, fier, bronz, sticlă, numismatic etc.) se află în curs de prelucrare și vor oferi pe viitor repere cronologice mai rafinate.

Note

- 73 Despre problematica anticului Durostorum, vezi Paul Damian, Adela Bâltâc, The Civil Roman Settlement at Ostrov-Durostorum, în Acts of the International Colloquium Important Sites from the Pre-Roman and Roman Time on the Lower Danube Valley (4th century BC-4th century AD), Istros, 14, p. 61–70. Rezultatele cercetărilor arheologice din acest sector sunt publicate în rapoartele anuale (CCA), din campania 1997 până în 2017. În campania 2015 au fost realizate doar prospecțiuni geofizice.

74 CCA 2018, 101–102.

75 CCA 2018, 102

76 Urme medievale au mai fost constatate și în alte puncte ale sitului, vezi CCA 2003, p. 223; CCA 2007, p. 257; CCA

2008, p. 213

77 CCA 2018, 102.

Informații suplimentare online

[Raportul 6191 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
